

Od kwietnia wyższe kwoty jednorazowego odszkodowania z ZUS-u

Najpopularniejszym świadczeniem wypadkowym jest jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jego wysokość zmienia się co roku i jest uzależniona od procentowego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez Lekarza Orzecznika lub Komisję Lekarską ZUS.

Jednorazowe odszkodowanie jest świadczeniem, o które ubiegać się może osoba będąca objęta ubezpieczeniem wypadkowym, która na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej stała się długotrwale lub stale niezdolna do pracy. Świadczenie przysługuje także uprawnionym członkom rodziny osoby zmarłej wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Tylko w 2021 roku ZUS wypłacił jednorazowe odszkodowania na kwotę ponad 308 mln zł., w tym województwie kujawsko-pomorskim na kwotę 16,8 mln zł - informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego

Ile wynosi jednorazowe odszkodowanie?

Wysokość świadczenia zależy od stopnia niesprawności organizmu i wynosi 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Kwota, która przysługuje za jeden procent uszczerbku na zdrowiu, zmienia się raz w roku i jej stawka obowiązuje od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego. Obecnie za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje **1 133 zł brutto**. Wcześniej była to kwota 1033 zł brutto. Dla przykładu: osoba, u której zostanie stwierdzone 5% uszczerbku na zdrowiu, otrzyma kwotę 5665 zł brutto (5x10133,00 zł) – wyjaśnia rzeczniczka.

Z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego kwota jednorazowego odszkodowania wynosi **19 819 zł brutto**. Gdy do jednorazowego odszkodowania uprawniony jest mąż lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, wówczas wypłacona zostanie kwota **101 926 zł brutto**. Jeśli do świadczenia uprawniony jest członek rodziny inny niż mąż lub dziecko, wtedy odszkodowanie wynosi **50 963 zł brutto**. Zaś w sytuacji, gdy prawo do zadośćuczynienia mają równocześnie mąż lub jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, wówczas jest to już **101 926 zł brutto**, które ulega zwiększeniu o kwotę **19 819 zł brutto** na każde z tych dzieci. Odszkodowanie ustalone w łącznej kwocie dzieli się wówczas w równych częściach między uprawnionych. Natomiast **19 819 zł brutto** przyznawane jest w sytuacji, gdy obok małżonka lub dzieci, uprawnieni są równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego. Mogą to być między innymi rodzice, macocha czy ojczym, jeżeli w dniu śmierci osoby po której należne jest odszkodowanie prowadzili z nią wspólne gospodarstwo domowe lub jeżeli zmarły bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania. Każdy z nich może otrzymać tę kwotę, niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom.

Jednorazowe odszkodowanie na wniosek

ZUS nie wypłaca jednorazowego odszkodowania z urzędu. Osoba uprawniona musi wcześniej złożyć wniosek. Do wniosku należy dołączyć

- zaświadczenie o stanie zdrowia OL-9 zawierające m.in. informacje o zakończonym procesie leczenia i rehabilitacji, wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed złożeniem wniosku oraz ewentualnie dokumentacja medyczna,

- protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy sporządzony przez pracodawcę lub karta wypadku,
- prawomocny wyrok sądu pracy,
- decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana przez państwowego inspektora sanitarnego.

Natomiast dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłym, to m.in.:

- dokument stwierdzający datę urodzenia i datę zgonu osoby, po której ma być przyznane jednorazowe odszkodowanie,
- dokument potwierdzający stopień pokrewieństwa (powinowactwa) z osobą zmarłą,
- odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli o świadczenie ubiega się wdowa lub wdowiec,
- zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka, wystawione przez lekarza prowadzącego leczenie, jeżeli przyznanie odszkodowania uzależnione jest od ustalenia niezdolności do pracy,
- zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat,
- dokument o ustaleniu prawa do alimentów na podstawie wyroku sądu lub ugody w odniesieniu do rodziców, osoby przysposabiającej, macochy, ojczyma (jeżeli nie pozostawali we wspólnym gospodarstwie lub osoba zmarła nie przyczyniała się do ich utrzymania).

Dwa tygodnie na decyzję

Lekarz orzecznik ZUS lub Komisja Lekarska ocenia stopień uszczerbku i jego związek z wypadkiem. Przyznanie lub odmowa przyznania tego świadczenia oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji ZUS. ZUS wydaje decyzję w ciągu 14 dni od otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej albo od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. ZUS wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim